

στήριο καὶ μοῦ 'παν πὼς δὲ φεύγουν οἱ γυαλάδες 'Αθῆν. Συνών. γυάλισμα 1α. 2) 'Η ἐξ ἐλαίου ἢ ἄλλων λιπαρῶν οὐσιῶν σχηματιζομένη ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ὕδατος (θαλάσσης-λίμνης, τενάγους) στιλπνότης Κῶς (Καρδάμ. Πυλ.) κ. ἄ.: "Ηπλυν-νε 'ς τῇθ-θάλασ-σαν δὰ μαλ-λιά τῆς προνάθας τσ' ἐρέμισεν ἢ θάλασ-σα γυαλ-λάες Πυλ. "Ημυβλασα τὸ κανδήλι 'ς τὸγ-γιαλὸν καὶ γίνηκεν γ-γυαλ-λάα (ἡμυβλασα = ἔχυσα) Καρδάμ. 3) 'Η ἰδιάζουσα ὑαλώδης ἔκφρασις, τὴν ὁποῖαν προσλαμβάνουν οἱ ὀφθαλμοὶ ἀνθρώπων καὶ ζώων εἰς περιπτώσεις λιποθυμίας ἢ θανάτου Εὐβ. ("Ακρ.) Κρήτ. κ. ἄ.: Τί τοῦ πολεμῆς, ἀφοῦ ψόφ'σι. Δὲ λέπ'ς τί γυαλάδα ἔχ'νι τὰ μάτια τ'; "Ακρ. "Κ' δὰ π' κ' βέντιας', λέπου τὰ μάτια τ' πῆ-ραν νιὰ ἀλλοιώτιζ' γυαλάδα, λιπουθύμ'σι αὐτόθ. 4) Τὸ ἀνοικτὸν κυανοῦν ἢ ὑπόλευκον χρῶμα, τὸ ὁποῖον παρουσιάζει τμήμα θαλάσσης, ὅταν ἐπὶ τοῦ βυθοῦ ὑπάρχη στρώμα λευκῆς ἄμμου ἢ λευκῶν χαλίκων 'Αμοργ. Πόρ. Σύμ. 5) 'Ο ὑαλώδης ἐπίπαγος ὁ ἐπικαθήμενος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ ἐπὶ τῶν φυτῶν μετὰ ἀπὸ ψυχρᾶν καὶ ἀνέφελον νύκτα Καλαβρ. (Γαλ-λικ. Μπόβ.): Τά 'κατσε τὰ σπαρμένα ἢ γυαλάτα Μπόβ. 'Η λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Γυαλ-λάδα 'Αμοργ.

γυαλάδι τό, ἑνιαχ. Πληθ. γυαλάδια Μύκ. κ. ἄ.

'Εκ τοῦ οὐς. γυαλί καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -άδι.

1) Μικρὸν τεμάχιον ὑαλίνου ἀντικειμένου ἑνιαχ. 2) Μεταφ. κατὰ πληθ., τὰ δίοπτρα τῶν ὀφθαλμῶν, τὰ ματο-γυάλα: εἰς τὴν φρ. Σοῦ βάλανε τὰ γυαλάδια (εἶναι ἱκανώτεροί σου). Μύκ. Συνών. φρ. Σοῦ 'βαλε τὰ γυα-λάδια. Σοῦ φόρεσε ματογυάλα.

γυαλάδικος ἐπίθ. σύνθηθ. γυαλ-λάδικος Κῶς Λέρ. κ. ἄ. γυαλάδ'κους Εὐβ. ("Ακρ.) 'γαλάδικος Νάξ. ('Απύρανθ.) γυαλ-λάικος Κάλυμν. Κάρπ. Κάσ. Κῶς κ. ἄ. γυαλάδικος 'Αστυπ. Θηλ. γυαλάδικια Λειψ. Πάτμ. κ. ἄ. γυαλ-λάι-τσα Κάλυμν. Κάρπ. Κάσ. Κῶς Λέρ. κ. ἄ. γυαλάδ'ιτσα 'Α-στυπ. Οὐδ. γυαλάδικο 'Ιων. (Σμύρν.) Χίος (Βροντ.)

'Εκ τοῦ οὐς. γυαλάς, παρὰ τὸ θέμα τοῦ πληθ. γυα-λάδες, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ικος.

1) 'Επὶ λέμβου, ἐκείνη, τῆς ὁποίας οἱ ἄλιεῖς ἀλιεύουν μετὰ τὴν βοήθειαν ἀλιευτικοῦ φακοῦ, γυάλας, τὸ ὅπ. βλ., 'Α-στυπ. Κάλυμν. Κάρπ. Κάσ. Κῶς (Καρδάμ. κ. ἄ.) Λειψ. Πάτμ. κ. ἄ.: Γυαλάδικια βάρκα Πάτμ. Ξεφάνησαι 'δὲ τῇχ-Χαλῆν τρεῖς γυαλ-λάιτθες βάρτθες Κάλυμν. 'Λημένω τὰ γυαλ-λάικα νὰ πάρω καὶ νὰ φάω νὰ μαερέψω ('λημένω=πε-ριμένω) Κῶς. "Ηρτασιν δὰ γυαλ-λάικα μ-μ' 'ἐν ἐφέρασιν ψάργγια αὐτόθ. Συνών. γυάλα 3β. 2) Οὐς. οὐδ., τὸ ὑαλο-πωλεῖον σύνθηθ.: 'Η ὁδὸς Αἰόλου εἶναι γεμάτη γυαλάδικα 'Αθῆν. Θὰ πάω 'ς τὸ γυαλάδικο ν' ἀγοράσω μερικά ποτήρια Πειρ. Δὲν ἦδρα σὲ κανένα γυαλάδικο τὴν ἴδια κούπα 'Ιων. (Σμύρν.) Γυρίσαιμ' δὲν-τρία γυαλάδ'κα γιὰ ν' ἀγοράσουμ' τὰ γυαλ'κά τῆς προίκας Εὐβ. ("Ακρ.) Συνών. γυαλα-ρεῖό, γυαλοπωλεῖο. β) Τὸ ὑαλουργεῖον Σῦρ. ('Ερ-μούπ.) κ. ἄ.

γυαλάκι τό, κοιν. γυαλ-λάκιν Κύπρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) γυαλ-λάτσι Κῶς Μεγίστ. κ. ἄ. γυαλ-λάτθι Κάλυμν. Κῶς Λέρ. κ. ἄ. γυαλάτσι 'Αστυπ. γυαλάθ' πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. 'γαλάκι Νάξ. ('Απύρανθ.) 'γαλ-λάτθι Κάρπ. Κάσ.

'Εκ τοῦ οὐς. γυαλί διὰ τῆς ὑποκορ. καταλ. -άκι.

1) Μικρὸν τεμάχιον ὑάλου κοιν.: "Εσπασεν ἢ γάττα τὸ ποτήρι κ' ἐγέμισε τὸν κόσμο γυαλάκια κοιν. "Εσπασε τὸ

γυαλί τῆς λάμπας καὶ μοῦ μπῆκαν τὰ γυαλάκια 'ς τὸ χέρι Πειρ. Σάρονος' τὰ γυαλάκια, νὰ μὴ δὰ πατήσ' κανένα κὶ κουπῇ Εὐβ. ("Ακρ.) β) Κατὰ πληθ., τὰ δίοπτρα τῶν ὀφθαλ-μῶν (θεωπευτικῶς) Νάξ. ('Απύρανθ.) Πειρ. κ. ἄ.: Πῆρες βλέπω καὶ χρυσᾷ γυαλάκια! Πειρ. || 'Ασμ.

"Αμα θές νὰ μὲ λωλάνης, | τὰ χρυσᾷ 'γαλάκια βάνεις 'Απύρανθ. 2) Μικρὸν κάτοπτρον 'Αθῆν. Κύπρ. Χίος κ. ἄ.: "Ασμ.

"Εσ-σω καρτζίτ τῆς πόρτας σου ἔθεις ἕνα γυαλ-λάκιν Κύπρ.

Σπάσανε τὸ γυαλάκι μου, | ποῦ 'βλεπα τὸ μουντράκι μου 'Αθῆν.

3) 'Ο ὑαλίνος λαμπτήρ μικρᾶς λάμπας πετρελαίου Κάρπ. Κάσ.: Ποῦ 'ναι τὸ 'γαλ-λάτθι τῆς λαμβί'τσας; Κάσ. Συνών. κ α θ ρ ε φ τ ά κ ι. 4) Μικρὸν ὑαλινὸν δοχεῖον, φιαλίδιον Εὐβ. ("Ακρ.) "Ηπ. (Αὐλότοπ. Μαργαρ. κ. ἄ.) Νάξ. ('Απύρανθ.) Φολέγ. κ. ἄ.: Φέρε μου ἕνα γυαλάκι λάδι Φολέγ. 'Ιὰ δὸς μ' ἕνα 'γαλάκι, νὰ μοῦ βάλλῃ ὁ 'ιατρός μὲ 'υχιά 'ιατρικό (μὲ 'υχιά=μὲ 'υχιά=ὀλίγον) 'Απύρανθ. Ψώψ'σα ἕνα γυαλάθ' μυρουδιά "Ακρ. Κρέμασέ μου ἕνα γυαλάκι 'ς τὸ λαιμό, εἶπε ὁ ἀετὸς (ἐκ παραμυθ.) "Ηπ. (Αὐλότοπ.) β) Μικρὸν ὑαλινὸν ποτήριον Στερελλ. κ. ἄ.: Δὸς μου κᾶνα γυαλάθ' ρακί, νὰ σ'χορευθοῦν τὰ πιθαμένα σ'! Συνών. ρ α κ ο γ γ ὶ α λ ι, ρ α κ ο π ό τ η ρ ο. 5) Μικρὸς ὑαλίνος βόλος Πελοπν. (Ξη-ροκ.): Παίζουμε μὲ τὰ γυαλάκια σου; Συνών. β ο λ ά κ ι 1, β ο λ α ρ ά κ ι, β ό λ ο ς A7, γ κ α ζ ι ά (II), γ κ α ζ ι ά κ ι, γ γ α λ ε ν ι 1, γ γ α λ έ ν ι α (εἰς λ. γ γ α λ έ ν ι ο ς B1), γ γ α λ ι ν έ ρ ι, γ γ α λ ο ύ π α 2, κ α φ ο ύ ρ ι, μ π ά λ α, μ π ί λ ι α. β) Συνεκδ., ἡ ὁμώνυμος παιδιὰ διὰ τῶν ὑαλίνων βόλων, τὰ γυαλάκια Πελοπν. (Ξηροκ.): Παίζουνε τὰ παιδιὰ τὰ γυαλάκια. 6) Εἰς τὴν συνθηματικὴν γλῶσσαν τῶν κτιστῶν, ὁ μικρὸς ὀφθαλμὸς Θεσσ. (Δρακότρ.)

γυαλάκις ὁ, σύνθηθ. γυαλ-λάκις Κύπρ. (Αἰγινλ.) 'γαλάκις Νάξ. ('Απύρανθ.) 'γαλάκις Κάσ.

'Εκ τοῦ οὐς. γυαλάκις τά, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ εἰς -άκις κατὰ σκωπτικὴν ἔννοιαν σχηματισθέντα δ α σ κ α λ ά κ ι α ς, γ υ ν α ι κ ά κ ι α ς, κ ο ρ ι τ σ ά κ ι α ς, κ ο ρ τ ά κ ι α ς, π α ν τ ρ ε μ ε ν ά κ ι α ς, σ α χ λ α μ α ρ ά κ ι α ς κ. ἄ.

Σκωπτικῶς πως, ὁ διοπτροφόρος, αὐτὸς ὁ ὁποῖος ἔχει ἀσθενῇ τὴν ὄρασιν σύνθηθ.: 'Ο γείτονάς μας ὁ γυαλάκις πάν-τρεψε τὴν κόρη του Πειρ. "Ηρθε κ' ἐκεῖνος ὁ γυαλάκις τσῇ Κατερίνας 'πό τὴν 'Αθήνα κὶ ἀρχισε τ'ς ἀργολαβίες μὲ τὰ κορίτσα τῆς ρούγας (ἀργολαβίες = ἐρωτοτροπίες, ρούγας = γειτονιάς, συνοικίας) Πελοπν. (Γαργαλ.) "Ενα Χωραῖτ' ἤπηρε' κείνο δὲ 'γαλάκι πῶχει μαγαζὶ 'ς τὴ Χώρα Νάξ. ('Απύρανθ.) Γιὰ ἰδές τον τὸ γυαλάκι πῶς διαβάζει ἐφη-μερίδα' μέσ' 'ς τὰ μάτια του τὴ βάζει 'Αθῆν. Τώρα ποῦ 'βαλεν γυαλ-λιά τῶ' ἐγίνηκεν γυαλ-λάκις, ἀδ-θῆμισε τέ-λεμα Κύπρ. (Αἰγινλ.) Συνών. σ τ ρ α β ο γ γ α λ ι ά ς.

'Η λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Γυαλάκις καὶ ὡς παρωνύμ. "Ηπ. (Ραδοβύζ.) Θεσσ. (Τσαγκαρ.) Κεφαλλ. Πελοπν. (Μαργέλ.)

γυαλάρα ἡ, ἑνιαχ. γυαλ-λάρα Κῶς 'γαλ-λάρα Κάρπ. Κάσ.

'Εκ τοῦ οὐς. γυαλί καὶ τῆς μεγεθ. καταλ. -άρα, διὰ τὴν ὅπ. βλ. -αρος.

Συνηθέστερον κατὰ πληθ., τὰ μεγάλα δίοπτρα τῶν ὀφθαλ-μῶν Κάρπ. Κάσ. Κῶς κ. ἄ.: Τί 'γαλ-λάρες εἶν' αὐτές ποῦ

